

2010-05-28

Dnr 07/10

Socialdepartementet
103 33 Stockholm

Remissvar avseende Promemoria med utkast till lagrådsremiss Ett förstärkt integritetsskydd i försäkringssammanhang - Ju2005/4619/L2

Statens medicinsk-etiska råd, SMER, är ett rådgivande organ till regeringen och riksdagen som har till uppgift att belysa medicinsk-etiska frågor ur ett övergripande samhällsperspektiv.

Rådet välkomnar de förslag till åtgärder som lämnas i förslaget till lagrådsremiss för att stärka den enskildes integritetsskydd på försäkringsområdet. Det förslag till lagrådsremiss som nu avges är ett viktigt steg framåt för att komma till rätta med de problem som rådet påtalade i sin skrivelse år 2002 (dnr 42/02) och i sitt remissyttrande år 2005 (dnr 25/05).

Rådet tillstyrker i huvudsak förslaget till lagrådsremiss. Rådet anser dock att det saknas tillfredsställande förslag till åtgärder vad gäller:

- Försäkringsbolagens möjlighet att inhämta hälsouppgifter avseende barn.
- Avsaknaden av en lagstadgad tystnadsplikt för anställda i försäkringsbolag.

Vidare är rådet bekymrat över risken för att hälsouppgifter hanteras ovarsamt hos försäkringsbolagen.

Hälsouppgifter avseende barn

Utöver de generella begränsningar som föreslås i förslaget till lagrådsremiss anser rådet att den skillnad i journalföring som sker i hälsoövervakande syfte inom barn- och skolhälsovården och annan patientjournalföring inom hälso- och sjukvården motiverar ytterligare begränsningar i försäkringsbolagens möjlighet att inhämta hälsouppgifter rörande barn.

Rådet är medvetet om att flera hänsyn måste vägas mot varandra. Försäkringsbolagen har vid individuella försäkringar legitima behov av ett gott informationsunderlag – särskilt om det handlar om högre ersättningsnivåer. Mot detta önskemål står dock omsorgen om den enskildes integritet liksom oron för oönskade effekter inom vården. Den risk som påtalats särskilt från barnläkarhåll om att journalanteckningar kan komma att misstolkas måste tas på allvar liksom farhågorna för att en alltför stor öppenhet kan komma att inverka menligt på journalföringen. Rådet är mot denna bakgrund inte helt övertygat av de skäl som anförs av regeringen utan anser att särskilda inskränkningar bör införas vad gäller försäkringsbolagens möjlighet att få tillgång till journaler som förs inom barn- och skolhälsovården.

Tystnadsplikt

Rådet delar uppfattningen att avsaknaden av en generell tystnadsplikt för anställda i försäkringsbolag är problematisk. För att säkerställa försäkringstagares integritetsskydd krävs en i lag stadgad tystnadsplikt för anställda som får del av personuppgifter. Rådet avser därför att noga följa regeringens vidare arbete med att närmare analysera förutsättningarna och formerna för en författningsreglerad tystnadsplikt för anställda i försäkringsbolag.

Försäkringsbolagens hantering av inhämtade hälsouppgifter

Rådet är bekymrat över risken för att inhämtade hälsouppgifter hanteras ovarsamt hos försäkringsbolagen och vill därför understryka vikten av att den i förslaget till lagrådsremiss aviserade granskningen av försäkringsbolagens hantering av känsliga personuppgifter fullföljs.

Rådet har beslutat om detta remissvar vid ordinarie sammanträde den 21 maj 2010 samt efter per capsulam-förfarande. I beslutet har deltagit ledamöterna Sven-Olov Edvinsson, Elina Linna, Gustav Nilsson, Daniel Tarschys (ordförande), Barbro Westerholm och Anders Åkesson. I beredningen av ärendet deltog även Lars Berge-Kleber, Daniel Brattgård, Ingemar Engström, Göran Hermerén, Lena Rehnberg, Nils-Eric Sahlin och Jan Wahlström, samtliga sakkunniga i rådet. Föredragande i ärendet har varit utredningssekreteraren Febe Westberg.

Enligt rådets beslut

Daniel Tarschys